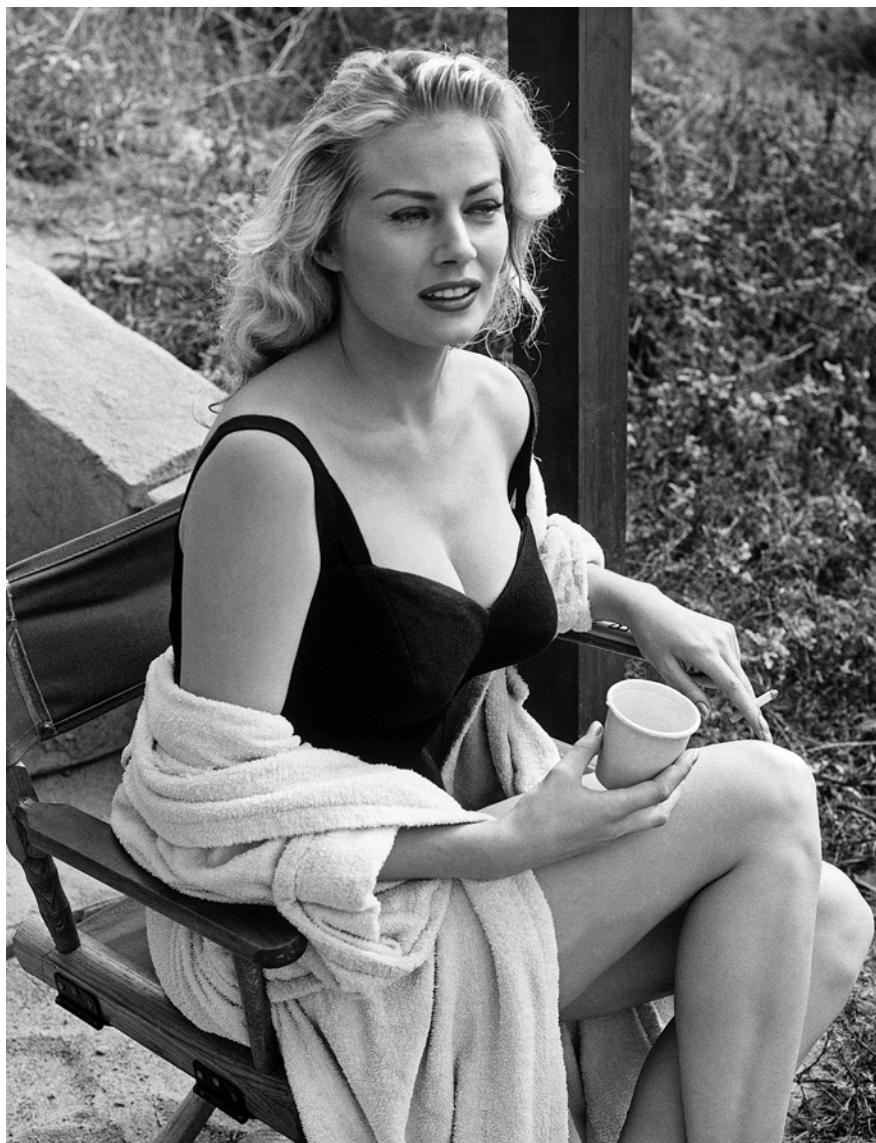

L'adéu de la deessa nòrdica de la Fontana di Trevi

Anita Ekberg, l'actriu sueca desapareguda el passat dia 11 de gener a 83 anys, en una clínica de la perifèria de Roma, no ha hagut de fer una gran carrera cinematogràfica per passar a la història del cinema. La seua sensual i immortal escena de la Fontana di Trevi en 'La dolce vita', el film de Federico Fellini, la va convertir en una perdurable icona de la sexualitat i el setè art.

Què té de particular aquesta escena de *La dolce vita* (1960) per haver aconseguit el difícil privilegi de la immortalitat? D'escenes sensualment icòniques n'hi ha hagut un grapat al llarg de la història del cinema, però aquesta ho té tot. Perquè forma part d'una pel·lícula clau del neorealisme, una obra que, tot i no ser aplaudida de forma unànime per la crítica coetània, malgrat l'aval de la Palma d'Or al Festival de Cannes, modulà alguns dels paràmetres realistes del moviment i avançà el to oníric de la producció posterior de Fellini. Perquè va ser un film que va sacsejar la societat del seu temps per la seua carnalitat desfermada. Perquè conté interpretacions memorables: havia de ser un actor superdotat com Marcello Mastroianni –el Marcello de la pel·lícula, un periodista que freqüenta les festes de l'alta societat– un dels pocs capaços de reflectir amb tanta expressivitat l'estupefacció davant l'esclat incontestable de la bellesa d'Anita Ekberg. I, lògicament, hi ha la contribució de l'actriu: una deessa nòrdica de la sexualitat, una valquíria de carn i ossos, jugant amb l'aigua de la font del déu Neptú. Aquell suggeridor vestit d'escot impossible, la llarga cabellera mullada, el somriure picardiós, el posat satisfet amb l'element humit surant per la seua rotunda anatomia, el to de veu seductor quan repta l'atònic periodista que l'acompanye en el seu bany nocturn: “Marcello, come here! Here we are!”. I Marcello, és clar, respon a la crida, amb uns ulls desorbitats, com si la ment de l'afortunat mascle fóra incapaç d'assimilar la imatge. Podeu apuntar el percentatge corresponent a la mestria i la intuïció de Fellini. Comptat i debatut, però, l'escena no seria el mateix sense l'actriu sueca.

Kerstin Anita Marianne Ekberg havia nascut un 29 de setembre, el 1931, a Malmö, la sisena dels vuit fills del doctor August i la seua esposa Alvah. No sabem si la genètica repartí els seus dons amb la mateixa generositat entre tota la prole, però la jove i espectacular Anita ja havia estat Miss Malmö i Miss Suècia abans de complir els 20 anys. Això li donà dret a participar en un concurs de Miss Univers celebrat als Estats Units el 1950 que no va guanyar. Però el seu imperial atractiu no passà desapercebut a Hollywood: l'any 1953 és inclosa

Anita Ekberg, l'any 1960, fumant i reposant forces en el descans d'un rodatge, en una fotografia on s'aprecia al natural la seua extraordinària bellesa.

en el repartiment d'*Abbot i Costello van a Mart*, on fa un breu paper com a venusiana explosiva que li serveix per anar encadenant produccions, algunes d'intranscendents, com *Boig per Anita* (1956), un vehicle per al lluïment de la parella que formaven Jerry Lewis i Dean Martin, entre altres cintes de caire més o menys exòtic, on Ekberg fa de cireta del pastís com ara *Digue'm Bwana* (1953), de Gordon Douglas o *L'espasa de Damasc* (1953), de Nathan Juran.

El seu físic, òbviamment, condiona els papers, però els seus dots interpretatius també comencen a ser apreciats. El 1953 és reclamada per un director de prestigi com Douglas Sirk per a *Take me to town* i l'any 1956 guanya un Globus d'Or com a actriu revelació pel seu paper a *Carre-*

ró sagnant (1955), de William Wellman. L'altre paper de prestigi aquells anys li'l donà un altre director referencial, King Vidor, que la converteix en l'Hélène Vasilyevna Kuragina de *Guerra i pau* (1956), la prestigiosa adaptació del clàssic de Tolstoi.

Un altre artefacte exòtic, *Zarak* (1957), fent de contrapunt al hieràtic Victor Mature, una comèdia lleugera amb Bob Hope, *Vacances a París* (1958) i un *peplum* italià, *Sota el signe de Roma* (1959), són els intranscendents passatemps que condueixen al seu moment de glòria de *La dolce vita*, tot just quan, en paraules de Fellini, “tenia la bellesa d'una jove deessa”. “El color lluminós de la seua pell, els seus ulls de color blau cel, els seus cabells rossos i exuberants,

En la fotografia gran, Anita Ekberg, en els darrers anys de la seua vida. I un fotograma de la pel·lícula *Bambola*, de Bigas Luna.

el seu goig de viure la convertien en una grandiosa criatura, extraterrenal i, al mateix temps, que posseïa una manera de moure's irresistible", reblava.

La filmografia posterior d'Ekberg és gairebé irrelevant. *Quatre tipus de Texas* (1963), una comèdia de l'oest de Robert Aldrich, o la participació en

pel·lícules com *Boccaccio 70* (1962), dirigida de nou per Fellini, o *Set vegades dona* (1967) són les fites més destacades. Pel mig, dos matrimonis, el primer celebrat el 1956 amb l'actor britànic Anthony Stell, que durà tres anys; el segon amb un altre intèrpret, Rik Van Nutter, una mica més estable, del 1963 fins a 1975. També tingué relacions sentimentals amb actors de renom com ara Tyron Power, Errol Flynn, Frank Sinatra, el mateix Mastroianni. I fins i tot se la relacionà amb el magnat de la FIAT Gianni Agnelli. En l'àmbit professional feu treballs per a televisió, alguna pel·lícula més amb Jerry Lewis, i seguí amb l'activitat com a model, incloent-hi alguna sessió de fotos per a *Playboy* lleugera de cobertura tèxtil.

Amb la decadència física les presències filmiques anaren espaïant-se. La penúltima fou *Entrevista* (1987), la pel·lícula on Federico Fellini repassa el seu univers cinematogràfic. Anita Ekberg tancà la seua carrera en la gran pantalla amb la fallida *Bambola* (1996), del català Bigas Luna, una mena de gran broma d'eròtoman on l'actriu sueca fa de mare del personatge de la voluptuosa i fastigosa Valeria Marini.

Retirada a Itàlia des de fa anys, a una vil·la romana, anà extingint-se de manera discreta i sense deixar descendència. Morí amb el seu lloc reservat des de feia molt de temps a l'Olimp de les llegendes sensuais per aquella mitològica escena aquàtica. Al costat d'uns altres instants mítics com ara la cançó acompanyada del pervers subtext de la relliscada de guants de Rita Hayworth a *Gilda* (1946), el juganer vaivé de la falda de Marilyn Monroe (*La temptació viu a dalt*, 1955), la suggeridora eixida de l'aigua d'Ursula Andress a *Dr No* (1962) —que tingué una apreciable seqüela amb una customitzada Halle Berry—, el tòrrid *striptease* de Kim Basinger a *Nou setmanes i mitja* (1986) o el vampíric ball de Salma Hayek a *Obert fins l'alba* (1995), per abastar diverses generacions. Escenes suggeridores, amb dones bellíssimes, però que no posseeixen l'arravatadora força dels fotogrames de Fellini. Imatges aquelles, a més, inserides quasi sempre en pel·lícules intranscendents o que, malgrat tot, no admeten comparació possible amb *La doce vita*. Fins sempre, Anita.

Xavier Aliaga

Aquesta novel·la ens endinsa en els valors més profunds de la negritud. Una mare, acusada de matar la seva filla és internada en un psiquiàtric com a conseqüència d'aquest acte. Durant les nombroses consultes amb el metge, hom acaba intuïnt les complexitats de la raça negra després dels llarguíssims anys d'esclavitud.

El llibre d'Emma
Marie-Célie
Agnant

34 Dins

NOVETATS 3i4
Edicions Tres i Quatre / València

Pots seguir-nos a
Facebook i Twitter

Visita la nostra botiga virtual
en www.tresiquatre.com

Marie Célie Agnant, nascuda en Haití, viu al Quebec des del 1970. Ha estat professora de francès i traductora i intèrpret. Actualment es dedica a escriure i a fer conferències arreu del món. La seva bibliografia es troba publicada sobretot al Quebec, Haití i França però ha estat també traduïda a l'anglès, al neerlandès, al coreà i a l'espanyol.